

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 8. oktobra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 115.

Pomagajmo si sami!

V težkih trenutkih življenja, ko nas od vseh strani tepejo udarci, je treba predvsem imeti vero v samega sebe. Treba se je ustaviti in upreti, ne pa bežati in misliti najprej na tujo pomoč. Ni od nas odvisno, ali bomo dobili tujo pomoč ali ne in ali bo prišla o pravem času, ampak z našo voljo in požrtvovalnostjo se lahko dvignemo v vsej svoji veličini, napnemo vse svoje sile, in se trdno odločimo, da bomo vztrajali v nevarnostih, ki nam prete. Če se, kadar se branimo pred nesrečo, zanesemo nase in na svojo moč, se nam vzbudita samozavest in pogum ter bomo vedno bolje opravili, kakor pa če preplašeno zbežimo z bojišča in pričakujemo tuje pomoči.

Po tem starem in preizkušenem življenjskem pravilu se moramo ravnati tudi zdaj. Naše gospodarske in finančne razmere so se nekoliko omajale. Prišle so razne težave, ki so se pojavile po vsej Evropi in celo v Ameriki. Tem težavam se moramo upreti in sicer zlasti tako, da zbiramo svoje lastne moči in vzbujamo samozavest. Ena sama velika misel nas mora prevzemati: ne vdajmo se! Pretrpeti smo že večje težave, toda premagali smo jih vedno, kadar smo napeli in zbrali vse svoje narodne sile.

Danes, ko se je nekakšna kolektivna blaznost strahu polastila slabotnejših delov našega naroda, morajo stopiti na plan vse naše narodne organizacije, da se aktivno borijo v naših vrstah. Kje ste, Sokoli, Narodna odbrana, Jadranska straža, vi humanitarna in patrijotična društva, moška kakor ženska! Sklicujte seje in konference ter navajajte vse svoje člane, da dvignejo svoj glas za pomirjenje tistih, ki so se preplašili. Zakličite vsem okoli vas, ki vas preplašeno vprašujejo, kako bomo vzdržali krizo: da se boj ne bije s svetlim orožjem, ampak z junaškim srcem!

Zato hrabrite in bodrite srca! Nismo še propadli, od propasti smo še daleč, toda biti moramo hrabri, verovati moramo v samega sebe, v svoj narod, v svojo domovino. Ne zapuščajmo jih, ne izdajmo svoje zastave: ne bežimo od naše valute, od naših državnih papirjev, od naših denarnih zavodov! Kam pa naj bežimo! V tujino? Ali je tam morda bolje? Ali bomo mogli rešiti samega sebe, če prestrašeno pričenemo rušiti vse tisto, kar je naša skupna trdnjava.

Evo predlog, kako naj začnemo zbirati naše vrste: vsa naša nacionalna društva, korporacije, občine, učitelji, duhovniki, javni delavci naj začnejo s propagando, da kupi vsakdo, kdor le zamore, te dni vsaj po en državnih vrednostni papir. Sokolska, športna, pevska društva, šole, cerkve, bolnice, čitalnice in druga udruženja naj kupijo po eno obveznico vojne škode, ki se prodaja zdaj po 800 dinarjev, toda je zelo verjetno, da bo kaj kmalu poskočila na svoj normalni tečaj 400 do 450 dinarjev, obveznico 7% notranjega posojila, obveznico 7 in 8% dolarških emisij ali delnico Narodne banke. Vsi ti papirji se prodajajo danes pod svojo pravo ceno, in kdor jih zdaj kupuje, napravi dobro kupčijo. Poleg tega, in to je najvažnejše, se bo na naših borzah vrnilo zaupanje v te papirje, ker se bo videlo, da je ves narod vzel te papirje za svojo nacionalno dragoceno, jih objel s svojim zaupanjem in obdal s svojo ljubeznijo.

Pri tem torej niso potrebne nobene žrtve, niti veliki zneski. Ni društva, niti udruženja, ki bi ne moglo žrtvovati v

ta namen vsaj 300 do 400 dinarjev. Če ni v blagajni toliko denarja, naj člani odbora na prvi seji zberejo med seboj teh nekoliko dinarjev. Vsako udruženje naj najintenzivneje stremi za tem, da bo vsak član daroval v ta namen kakšen stotak, ter z nakupom državnega papirja hkrati znatno moralno koristil svojemu narodu.

Da bi pospešila to akcijo, daje Poštna hranilnica našem občinstvu svoje usluge popolnoma brezplačno na razpolago. Da se onemogočijo dragi posredovalci in razne sleparije, naj vsakdo, ki želi kupiti kako državno obveznico, pošlje denar Poštni hranilnici preko svoje najbližje pošte (s položnico 127 Š, ki se dobi na vsaki pošti; na zadnjo stran naj napiše, zakaj denar pošilja; položnico naj naslovi na čekovni račun št. 50.011). Poštna hranilnica bo vsa ta naročila zbirala in izvršila nakup še isti dan na borzi. Prav ta dan bo poslala vsakemu naročniku kupljene obveznice po izvirnem borznem tečaju, ne da bi si zaračunala kakršnokoli provizijo ali takso. (Poštna hranilnica je državni zavod, in bo to delo izvršila ne zaradi zaslužka, temveč radi splošne koristi). Prav tako bo dajala brezplačno tudi vsa potrebna obvestila in navodila, ki bi jih kdo od nje zahteval.

Tako se bo lahko izvedla velika akcija z dalekosežnimi posledicami za naš javni kredit in naše narodno življenje. Stremimo vsi za tem, da se ta akcija izvrši.

Dr. Milorad Nedeljković,
generalni direktor
Poštne hranilnice.

Velika plovna fuzija v Italiji.

Največje tri italijanske plovne družbe so sklenile spojitve njih uprav in agentur; so pa to: Navigazione Generale Italiana v Genovi (glavnica 600 milijonov lir) ter že po interesni skupnosti zvezani družbi Cosulich v Trstu (glavnica 400 milijonov) in Lloyd Sabaudo v Genovi (glavnica 250 milijonov lir). Spojene bodo tudi vse njih inozemske agenture. Tudi tri filijalke teh družb (Sitmar, Marittima Italiana in Lloyd Triestino) bodo spojene v enotno družbo z imenom Lloyd Orientale za promet z vsem orientom tja do Daljnega vzhoda. Poenotenje bodo raztegnili tudi na vse druge od države subvencionirane družbe.

ZVIŠANJE NAKAZNIŠKEGA ZNESKA V PROMETU S FRANCIJO, (ALŽIROM) IN NEMČIJO.

Prometno ministrstvo obvešča, da znaša od 1. oktobra 1931 dalje v mednarodnem nakazniškem prometu z Nemčijo najvišji znesek ene nakaznice za našo državo 500 Din, oziroma 370 nemških mark za Nemčijo, od 1. novembra t. l. dalje pa v istem prometu s Francijo in Alžirrom najvišji znesek ene našo državo 5000 Din, oziroma 370 nemških francoskih frankov za Francijo (Alžir). Ti najvišji zneski veljajo tudi za odkupne pošiljke.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Kreditne knjižice detajlnih trgovcev.

Kakor smo v našem listu že poročali, je bila pokrenjena akcija, da se za vse detajlne trgovce uvedejo obvezne kreditne knjižice za prodajo blaga na kredit. V te svrhe je ljubljanska Zbornica TOI in Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo uvedla pismeno anketo.

Po nekaterih drugih pokrajinah naše države se bliža to vprašanje že več ali manj k svoji rešitvi. Beograjska trgovska zbornica je izdelala že definitivno tozadevne pogoje, ki jih v naslednjem podajamo:

Trgovina M. M. (kolonijalnega) blaga iz X kreditira g. N. N. iz Y na ta način in pod sledečimi pogoji:

1. Blago se daje po računu na knjižico, v kateri so natisnjeni ti pogoji. Vsaka knjižica ima svojo serijo in številko ter dvojno numerirane liste. Na vsakem listu je redna št. lista, poleg serije in številke knjižice. Prodajalec lahko odtisne na vsak list s štampiljko svoje ime.

2. Knjižica mora biti opremljena z originalnimi podpisi kupca in prodajalca, kateri podpisi služijo obenem kot dokaz pristanka na te pogoje.

3. Originalno knjižico mora imeti pri sebi kupec ter jo mora prinesiti v trgovino, ko blago kupuje.

Dumping zapušča Anglijo — in ž njim jo bo moral zapustiti tudi Bat'a.

»Daily Mail« piše z ozirom na padeč funta pod naslovom »Dumping zapušča Anglijo« sledeče:

Ena izmed angleških industrij, ki ji koristi odprava zlatega standarda, je čevljarska industrija. V Angliji se je prodajalo na milijone ženskih in otročjih čevljev iz Čehoslovaške po detajlni ceni, ki je bila nižja kot so produkcijski stroški v Angliji. Kot posledica tega je propadlo več starih tvrdk v Northamptonshiren. V teku minulega leta so angleški producenti napeli vse sile, da znižajo cene na najnižjo točko s tem, da so reducirali svoje produktivne stroške na minimum, vendar niso mogli doseči tako nizkih cen, da bi mo-

gli konkurirati čehoslovaškim produktom. Toda sedaj so se stvari spremenile, kajti razlika v valuti omogoča našim tovarnarjem, da morejo konkurirati z inozemci. Tovarne so že bolj zaposlene in višajo produkcijo. Prizadeta je tudi trgovina boljših čevljev, uvoženih iz kontinenta, ki jih je bilo mogoče prodajati 2 do 3 šilinge cenejše kot naše prvovrstno blago. Mož, ki je pri tem gotovo najbolj prizadet, je Tomaž Bat'a iz Moravskega. Njegovih 17 tisoč tovarniških rok naredi dnevno nad 135.000 parov čevljev. Z naprej svojih čevljev ne bo mogel več pošiljati v Anglijo po cenah, s katerimi bi angleški producenti ne mogli konkurirati.

4. Prodano blago se vnese v knjižico po količini in vrednosti ter se pristavi datum, ko je bilo to storjeno.

5. Blago se bo dalo v trgovini vsakomur, ki bo knjižico predložil, pa naj bodo to člani družine ali služničad onega, na katerega ime se knjižica glasi, ter se bo pri tem smatralo, kakor da bi blago vzel osebno oni, ki je lastnik knjižice.

6. Od vsakega računa prodanega blaga bo prodajalec odrgal iz knjižice duplikat lista ter ga bo shranil pri sebi kot dokaz za dano blago in terjatev.

7. Dano blago je treba plačati mesečno ali tedensko. V slučaju mesečnega plačevanja je treba to izvršiti med 1. pa najdalje do (3.) v mesecu za pretekli mesec. Če se kreditira tedensko, je obvezno plačilo najdalje do (srede) za pretekli teden.

8. V primeru kakršnegakoli spora med prodajalcem in kupcem radi tega kreditiranja bo sodilo pristojno izvoljeno razsodišče Trgovske zbornice v Beogradu.

9. V primeru spora je toženi dolžnik dolžan predložiti razsodišču na vpogled originalno knjižico. Če bi tega iz kateregakoli razloga ne hotel storiti, bo razsodišče odločilo na podlagi listov, ki jih bo predložil prodajalec.

Sledi datum in svojeradni podpis obeh strank.

Opozorilo trgovcem.

Dogodili so se slučajji, da so prišle gotove osebe k grosistom s pismenim naročilom kakega odjemalca po blago brez denarja, katerih naročil pa dotični trgovci niso pisali in tudi ne prejeli izdanega blaga, kar se je pa izkazalo šele o priliki opominov. Zato opozarja gremij trgovstva, da posveča takim naročilnicam vso potrebno pažnjo, zlasti še, ako ne vsebuje poleg naročnikovega podpisa tudi odtisa štampiljke njegove tvrdke. — Gremij trgovcev, Maribor.

Sadna razstava in naše sadjarske podružnice.

Sadni sejem, ki bo trajal od 25. do 29. oktobra t. l. v Ljubljani, bo nudil najlepšo priliko, da se ga udeleže tudi naše sadjarske podružnice in da pokažejo pri tej priliki, koliko so storile v posameznih okrajih za povzdigo naše sadne trgovine, ki je eden glavnih ciljev teh organizacij. Ni zadosti, da pospešujemo samo razvoj sadjarstva, glavno je, da skrbimo tudi za ugodno prodajo sadja. To je prvi in glavni pogoj za uspešni napredek sadjarstva. Zato pričakujemo, da se bodo odzvale vse tiste sadjarske podružnice, ki imajo letos v svojem okolišju dosti sadja, pa jim manjka dobrih odjemalcev.

Vpisi v trgovinski register.

V trgovinskem in združenem registru Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je bilo v času od 1. januarja do 1. oktobra 1931. vpisanih in sicer: I. četrtletje: posameznih tvrdk 18, javnih trg. družb 9, družb z o. z. 18, zadrug 24; izbrisanih v I. četrtletju: posameznih tvrdk 7, javnih trg. družb 13, družb z o. z. 4, zadrug 8; vpisanih v II. četrtletju: posameznih tvrdk 29, javnih trg. družb 4, družb z o. z. 15, delniških družb 3 (1 centrala, 2 podružnici), zadrug 22; izbrisanih II. četrtletje: posameznih tvrdk 3, javnih trg. družb 6, komanditnih družb 1, družb z o. z. 1, delniških družb 1 (podružnica), zadrug 2; vpisanih v III. četrtletju: posameznih tvrdk 35, javnih trg. družb 6, komanditnih družb 1, družb z o. z. 18, delniških družb 3 (2 centrali, 1 podružnica), zadrug 188 (od teh je 161 pašniških zadrug); izbrisanih v III. četrtletju: posameznih tvrdk 2, javnih trg. družb 3, družb z o. z. 5, zadrug 2.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Avstrijsko gospodarstvo in ženevski sklepi.

Dasi so se — piše med drugim »Jug. Lloyd« — vrstili v zadnjem času številni važni politični dogodki v Avstriji, vendar ti še zdaleka niso vzbujali tolikega zanimanja, kakor pa gospodarska vprašanja zadnjih dni in zlasti pa gospodarski program Avstrije, katerega je prinesel iz Ženeve državni kancelar dr. Buresch in katerega je predložil ministrskemu svetu.

V Ženevi je bilo na skupni konferenci avstrijskih delegatov in finančnega odbora Društva narodov sprejetih osem točk, ki naj dovedejo do sanacije avstrijskega gospodarstva. Dasi so pogoji te tuje pomoči mogoče neprijetni, vendar vlada splošno mnenje, da jih bo morala Avstrija sprejeti.

Posamezni sklepi zahtevajo, da je treba določiti najvišjo dopustno mero avstrijskega budžeta, treba je sanirati pokrajine in občine, reorganizirati je poštvo in železniško upravo, izvršila se bo ekspertiza avstrijskega bankarstva, revidiral se bo zakon o bankah ter upravni izdatki »Kreditanstalt« se bodo še bolj reducirali.

Državni izdatki bodo znižani na 1-9 milijard šilingov in ker znašajo proračunjeni dohodki 2 milijardi šilingov, računajo, da bo ostalo letno še po 100 tisoč šilingov v svrhu pokritja kratkoročnih kreditov. Da pa bo mogoče to doseči, zato bo treba znižati plače državnim in samoupravnim uradnikom. Avstrijske železnice pa bodo dobile posebnega eksperta.

V kaki obliki bo prispela inozemska pomoč, še ni gotovo; zdi se le, da se bodo izdali posebni boni, ki bodo zagarantirali Kreditanstaltu sedanji kratkoročni kredit 250 milij. šilingov za daljši čas. Toda že samo sodelovanje med Ženevo in Dunajem daje inozemstvu brez posebnega posojila dovolj garancij za racionalno vodstvo avstrijskega gospodarstva in s tem možnost zaupanja inozemstva.

Tudi ni še gotovo, kako stališče bodo zavzete politične stranke napram tem sklepom. Krščanski socialisti in Landbund že sedaj odkrito priznavajo, da je pač najbolje, da Avstrija te sklepe sprejme. Proti so pa velenemci in socialni demokrati, ti poslednji zlasti zato, ker bi bila njih najjačja postojanka Dunaj močno prizadeta.

Konkurzi in poravnave.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 21. do 30. septembra 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Savska banovina: Bzik Eduard, Zagreb, Nikoličeva ul. 17; Liven Vladimir, Nova Gradiška; Schuch, Emil i Karl, Dalj.

Primorska banovina: Fabjan Dora, Šibenik; Makeljić O., Mostar; Pupovac Mile pok. Krste, Benkovic.

Drinska banovina: Despotović Braća, P. Pričinović; Despotović Vase, Šabac; Gajić Milutin, Šabac.

Zetska banovina: Vukašinović Miraš, Prijepolje.

Dunavska banovina: Engl A. i sin, Novi Sad; Joanović Josif, Vršac; Rajčić Živo, Nova Kanjiža; Vasin Radivoj, Curug.

Moravska banovina: Stanojević L. Braća, Petrovac.

Vardarska banovina: Vasić Haći Svezozar, Gnjilane; Vučković Špiro, Priština.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA

Dravska banovina: Belantić Bruno, Ljubljana VII, Jernejeva c. 29; Kastelic Alfonz, Sevnica; Korošec Marija, Gorenje p. Smartno ob Paki; Pečovnik Ciril, Sv. Jakob v Slov. goricah; Zabeo Alfonz dr., graščak v Fali pri Mariboru; Zemljič Friderik, Ljutomer.

Savska banovina: Pavletić Ivan, Zagreb; Rosenberg Ludovik, Vinkovci; Rubinger Julio, Zagreb.

Drinska banovina: Kocević Žarko i Dragomir Glišić, Užice.

Dunavska banovina: Bakan Janoš, Senta; Gelb Bela, Novi Sad; Georgijević J. M. i brat, Vršac; Goldštajn Mošo, Veľ. Kikinda; Ivanković Grgo, Sv. Miletić; Jovanović Aleksander, Palanka Smederevska; Klajn i Frajgont, lastnik Frajgont Koloman, Novi Sad; Ort Jakob i žena roj. Straus Klara, Bukin; Štefanić Stefan, Beli Manastir; Vadas Bela, Novi Sad.

Vardarska banovina: Pavlović i Marjanović, Leskovac.

Beograd, Zemun, Pančevo: Cvetković Vladimir, Beograd; »Kopaonik« Bož. M. Davidović, Beograd.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:**

Savska banovina: Bivec Rajko, Sv. Ivan Zelina.

Drinska banovina: Stanojević Milo, Čačak.

Dunavska banovina: Altver Alfred, Novi Sad; Klopfer Ignac, Subotica; Kovalcic Franjo, Kula.

Moravska banovina: Zivanović Branko, Kruševac.

Vardarska banovina: Gačević Hristo P., Stip.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Dravska banovina: Brumen Martin, Beltinci; Fröhlich-Navrtil, Celje, Kralja Petra cesta 11; Kastelic Ela, Novo mesto; Mayer Karol Teodor, Maribor, Gosposka ulica; Preiss Karol, Maribor; Veble Jožica, Celje, Matija Gubčeva ul. 2.

Savska banovina: Češki magazin Braća Mayer, Zagreb.

Primorska banovina: Muzafirović Salih Ibrahim, Tomislavgrad.

Dunavska banovina: Balog Ana, Novi Bečej; Goldštajn Leo, Bela Crkva; Huber Konrad, Skorenovac; Müller Zigmund, Subotica; Prokla Jovan i žena roj. Kauš Ana, Jaša Tomić; Slesinger V. Somo, Senta; Spicer Lajč, Subotica.

Moravska banovina: Šijaković Bogdan, Prokuplje.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v društvenem tajništvu.

RO-LEX
knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Šelenburgova 6/1
Telefon štev. 33-38

XIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo.

Zalec v Sav. dolini, 1. okt.

Začetkoma sezone se je letošnji pridelek cenil na 16.000 starih stotov, kar se je pa sedaj dokazalo za prenizko. Letina 1931 se ceni na 18.000—18.500 starih stotov, od katerih je prodanih skoro 90%.

Kupčija bolj miruje. Prva blago je skoro prodano.

V tukajšnji javni Oznamovalnici za hmelj se je do danes signiralo 2112 težkih bal po 150 kg. — Društveni odbor.

Prispevek za znižanje cen blagu na drobno.

Največ težav povzročata zmanjšanje režijskih stroškov v detajlni trgovini, dasi ti najbolj občutno obremenjujejo blago. Zlasti težko pa je zmanjšati število zaposlenega osebja, oziroma ukreniti tako, da bi osebje bilo čim racionalneje zaposleno. V detajlni trgovini je prodajalec odvisen od kupcev in po njih se mora ravnati, če teh ni, nima osebje kaj delati in obratno. Zato je tu vsaka racionalizacija brez sodelovanja kupcev nemogoča.

Znano pa je, da je intenziteta prometa v trgovini zelo različna: trgovina z živili je bolj obiskana predpoldne, druge trgovine popoldne in zopet je v trgovinah živahnejši promet koncem tedna in v prvih dneh meseca. Kljub temu pa mora biti zaposleno enako število osebja in sicer tako veliko število, da odgovarja potrebam najživahnejšega prometa, ker kupec mora biti postrežen — če

nočemo zamere. Jasno je, da je pod takimi pogoji nekaj osebja v gotovih časih odveč, kljub temu, da je plačano kot potrebno, vsled česar se takorekoč po nepotrebnem zvišajo režijski stroški in s tem povišajo cene blaga.

To vprašanje je začel proučevati tudi berlinski Zavod za pospeševanje trgovine in prišel do zaključka, da bi se te nedostatke dalo odpraviti z ureditvijo izplačevanja mezd in plač.

Omenjeni zavod meni, da je vzrok povečanju prometa ob koncu tedna in začetku meseca to, da ljudje dobivajo ob tem času izplačila svojih zaslužkov. Treba bi bilo zato urediti izplačila zaslužkov — mezd in plač — tako, da bi se ta izvrševala sorazmerno tekom celega tedna oziroma meseca. In sicer bi bilo najbolje tako, da bi posamezne branše delavcev dobivale svoje mezde vedno v gotovih dneh tekom tedna, uradniki v dneh prve polovice meseca in ostali nastavljeni v drugi polovici meseca. Na ta način bi dosegli, da bi bil tudi promet v trgovinah bolj enakomeren, da bi ne bilo nikoli v trgovini one prezaposlenosti na eni in skoro brezposelnosti na drugi strani. Tako bi bil v stanu trgovec nastaviti osebje z ozirom na več ali manj enakomerno višino vsakodnevnega prometa, vsled česar bi ne bilo treba plačevati osebja, ki je nastavljeno le za one »boljše dni«. Na ta način zmanjšani režijski stroški bi seveda našli ugoden odmev v zmanjšanju cen vsemu blagu.

II. mednarodni kongres hotelskih portirjev Srednje Evrope.

Dne 19. septembra t. l. se je vršil v Pragi II. mednarodni kongres hotelskih portirjev Srednje Evrope. Zastopane so bile organizacije hotelskih portirjev Čehoslovaške, Avstrije, Poljske, Nemčije, Švedske in Jugoslavije. Našo državno organizacijo je zastopal g. A. Gregorič, bivši portir Hotela Esplanade v Zagrebu in sedanji lastnik Hotela Central v Zagrebu.

Na kongresu je bilo iznešenih več referatov, tihočih se položaja hotelskih portirjev in pomena, ki ga imajo hotelski portirji za tujski promet.

Ob tej priliki se nam zdi važno poudariti, da se pri nas vse premalo pažnje posveča vprašanju hotelskih portirjev.

Povsod po svetu igrajo hotelski portirji vlogo nekakih »živih leksikonov«, na katere se more gost vsak hip obrniti, če hoče imeti potrebne informacije. Hotelski portir je oni, ki so mu znani vsi vozni redi železnic in paroplovnih družb, on je tisti, ki pozna vsa letovišča in zdravilišča doma in v inozemstvu, hotelski portir je najboljši svetovalec gostu, ki hoče najracionalneje prebiti čas v določenem kraju. Vse tujsko-prometne organizacije imajo najboljšega pomočnika in propagatorja baš v hotelskih portirjih, katero činjenico je zelo lepo poudaril na omenjenem kongresu čl. minister trgovine g. dr. Bartl.

Žalibog se v tem pogledu pri nas v marsičem greši: na eni strani se ne upošteva, kako važno vlogo lahko igrajo hotelski portirji, na drugi strani pa se postavljajo na to mesto ljudje, ki nikakor nimajo za to potrebne kvalifikacije. Ne redko se dogodi, da gotovi hotelski portirji naših letovišč ne samo, da ne poznajo prilik domačega kraja, nego so jim celo druga naša letovišča popolnoma španska vas. Tako je marsikateri gost odpotoval v inozemsko letovišče ali zdravilišče samo radi tega, ker mu naš hotelski portir ni znal nasvetovati kakega našega zdravilišča, hotel sam pa je izgubil tega gosta tudi za v bodoče, ker ni imel v njem one komoditete, na katero tako zelo pazijo zlasti inozemci.

Ni izključeno, da gre mnogo teh nedostatkov na rovaš dejstvu, da se skoro v vseh večjih hotelih naših letovališč in zdravilišč nahajajo na tem mestu ne-kvalificiranci, ki naravno nimajo in ne morejo imeti toliko interesa za napredek domačih krajev.

Potrebno bi bilo zato, da bi pravčasno skrbeli za vzgojo domačih hotelskih portirjev ter gledali na to, da se postavljajo na to mesto ljudje, ki bodo kos svojim nalogam.

Po svetu

Konkurzov v Jugoslaviji je bilo v septembru 43 (v avgustu 33, v lanskem septembru 23). K temu pride še 46 prisilnih poravnava izven konkurza (proti 44 oziroma 18).

Devizne predpise v Nemčiji bodo zopet poostriili in se bo izvajala najstrožja kontrola.

Proti odtoku kapitala iz Češkoslovaške so vpejali s 1. t. m. devizno cenzuro in smejo banke oddajati devize le v izjemnih slučajih.

Francija ne bo dajala Rusiji kreditov, ki bi služili olajšanju trgovskih transakcij s francosko industrijo; na to ne misli ne vlada ne industrijci in ne bančniki. Tako izjavlja francosko trgovsko ministrstvo.

O osnutku opijevnega zakona so razpravljali v Skoplju. Položaj na svetovnem trgu opija se ni niti najmanjše zboljšal.

»Zlata valuta ni neobhodno potrebna«, pravi znani švedski gospodarski strokovnjak Cassel. Pripoča papirne valute, ki naj pa bodo zavarovane z mednarodnimi pogodbami.

Zakup poljskega špiritovega monopola po ameriškem konsorciju naznanjajo poljski listi. Amerikanci bi dali Poljski posojilo 50 milijonov dolarjev. Poljska vlada teh vesti ne potrjuje in ne demontira.

Eden največjih francoskih bakrenih koncernov je zašel v težkoče. Aktiva, ki se morejo realizirati, so navedena s 658 milijoni frankov, kratkoročne obveznosti s 307 milijoni.

Dividende ameriških podjetij v tretjem letošnjem četrtletju se cenijo na 175 milijonov dolarjev manj kot so znašale v isti dobi lanskega leta.

Konferenca celuloze zboruje v Stockholmu; najvažnejša točka je poročilo o dosedanjih učinkih produkcijske omejitve ter o vplivih valutaričnih sprememb. Računa se z možnostjo nadaljnje produkcijske omejitve.

Zlate zaloge Francoske banke so narasle na 59.350 milijonov frankov. Skupaj z ameriškimi zlatimi zalozami v znesku pet milijard dolarjev ima Francoska banka 60 odstotkov vseh zlatih zaloz sveta, ki so cenjene na 12 milijard dolarjev.

Obtok bankovcev v Nemčiji je bil po zadnjem izkazu Državne banke v znesku 4609 milijonov mark krit z 31,2 odstotka proti 40,1 odstotka v prejšnjem tednu.

National City Bank of New York se je združila z Bank of America; prva ima 1500 milijonov dolarjev depozitov, druga 370 milijonov.

Kritje bankovcev v Češkoslovaški je padlo na 34,7%, to je pod zakonito določeni minimum 35%. V obtoku je bankovcev več kot sedem milijard Kč. Lani ob tem času je bilo kritje 47,9 odstotno.

Avstrijske zvezne železnice nameravajo zvišati osebne tarife za 6 do 20 odstotkov.

Sindikati železa v Poljski je podaljšan za eno leto, do novembra 1932. Daljši rok se vsled odpora nekaterih članov ni dal doseči.

Pridelek pšenice v Franciji je s 70 milijoni met. stotov za 5 milijonov stotov manjši kot leta 1929. Iz inozemstva bo treba uvoziti 15 milijonov stotov pšenice.

Vodilni erdeljski bančni zavod, banka Transilvania v Kološvaru, predlaga prisilno poravnava; vlagateljem se ponuja povračilo vlog v treh letih, brez obresti.

Promet pristanišča Trst je padel v avgustu na 299.000 ton v primeri z 315.000 tonami v lanskem avgustu, v mesecih januar-avgust pa na 2.725.000 ton proti 2.861.000 tonam.

Pšenice je izvozila Ogrska od pričeta kampanje 1.300.000 met. stotov; 900 tisoč stotov je šlo preko Braile, ostalo pa v smeri Avstrija in Švica.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snai ob-
leke, klobuke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike
in manšete. Pere, suši, munga in lika
domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Mednarodno zadolženje Anglije.

Naravno je, da se svet v sedanjih časih za to vprašanje zelo zanima. Vsota kratkoročnega zadolženja Anglije je bila še pred kratkim ugotovljena z 250 milijoni funtov, torej ne tako visoko kot se je večkrat domnevalo. Vseeno je pa to zadolženje bistveno pripomoglo do izbruha funtove krize, ker ni imelo v zadostni izmeri kratkoročnih zahtev. Dolgoročno zadolženje Anglije se sestavlja iz inozemskih vojnih in predvojnih posojil, ki jih ni več kot za 300 do 400 milijonov funtov, in pa iz pred kratkim najetega in v prav kratkem času porabljenega posojila 200 milijonov dolarjev ter 5 milijard francoskih frankov; slednji iz obveznosti Anglije napram U. S. A. iz naslova vojnih dolgov. Tem obveznostim stojijo nasproti inozemska imovina in inozemske investicije, ko so jih še pred enim letom cenili na ca. 4.000 milijonov funtov. Donos teh inozemskih imovin je danes manjši kot je bil pred letom dni, ker je zelo padel in bo gotovo tudi še nadalje padel. Dalje moramo upoštevati, da je velik del teh naložb danes praktično skoraj neporabljiv, bodisi zaradi manjšega donosa dotičnih podjetij, bodisi zaradi številnih moratorijev inozemskih držav.

Breme inozemskih funtovih dolgov postane s padcem funtovega tečaja manjše, breme inozemskih dolgov v tuji vrednoti pa naravno večje. Znesek nad 4000 milijonov dolarjev, ki je določen kot odplačilo vojnih dolgov Ameriki, ni posebnega pomena, ker gre za letna odplačila, ki so razdeljena na več kot 50 let in ki znašajo v bližnjih letih ca. 160 do ca. 180 milijonov dolarjev na leto. S 5% obrestmi izračunjena gotovinska vrednost dosega pa pač še zmeraj ca. 3000 milijonov dolarjev. Rešitev vprašanja vojnih dolgov je mogoča danes v daleko večjem okviru kot je bila možna še pred pol leta.

Iz naslova vojnih dolgov ima pa tudi Anglija proti svojemu najbolj trdovratnemu upniku, Franciji, velike zahteve, obsegajoče ca. 200 milijonov funtov, skoraj dvakrat toliko kot znašajo zahteve Francoske banke v Londonu. Ker se glasijo obojestranske zahteve na funt, bi bil morda baš ta del zamotnega mednarodnega kompleksa dolgov oni, kjer bi se mogoče razmeroma lahko pričeti z delno akcijo.

Dobava prodaja

Dobave. Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 14. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2400 kg kave, 6000 kg svinjske masti in 10.000 kg riža. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave orodja, 600 kg masti za jamske vozičke in 150 kg cunj za čiščenje. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave delov za jamske vagonete in glede dobave zavor. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave lesa. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 13. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1800 kg krp za čiščenje in 20.000 kg katrana; do 15. oktobra t. l. glede dobave 2000 komadov metel in 500 komadov krtač za ribanje; do 17. oktobra t. l. glede dobave 2091 m³ jutinega platna. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja zakupa nove kolodvorske restavracije na postaji Grosuplje se bo vršila potom licitacije dne 20. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa, Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja. Dne 20. oktobra t. l. se bo vršila pri upravi III. odeljka zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu licitacija glede prodaje raznih odpadkov od sukna, platna, usnja, krzna, železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendencja mlačna. — Promet Din 13.050.028-28.

V minulem tednu je bil glavni devizni promet osredotočen na torkov borzni sestanek, ki je zaključil z zelo zna-

28. septembra	Din 1.663.088-98	(140.000-)	Italija-Newyork
29. septembra	Din 6.134.560-06	(690.000-)	Newyork-Praha
30. septembra	Din 1.909.949-45	(780.000-)	Wien-Praha
1. oktobra	Din 1.855.161-17	(1.120.000-)	Newyork-Curij
2. oktobra	Din 1.487.268-62	(1.300.000-)	Newyork-Curij

je jasno razvidno, da so na poedinih borznih sestankov prevladali zaključki predvsem v Newyorku in Curihu, deloma v Pragi ter Italiji.

Od celotedskega prometa je bilo posredovanjem Narodne banke nabavljeno deviz za preko štiri milijone dinarjev, dočim znašajo tokrat zaključki v privatnem blagu nad devet milijonov dinarjev. V primeri s predzadnjim tednom (oca 17 milij. Din) je bil devizni promet pretečenega tedna slabši za skoro dva milijona dinarjev.

Če primerjamo lanskoletni totalni devizni promet v mesecu septembru v iznosu 68-832 milij. dinarjev z letošnjim prometom v tem času od približno devetdeset in četrt milijona dinarjev, tedaj vidimo, da letošnji promet znatno nadkriljuje lanskega s skupnim presežkom skoro enainvajsetinpol milijona Din.

Skupni v poedinih devizah tekem minolega tedna doseženi promet (vse v milijonih dinarjev) je bil sledeči (številke v oklepajih značijo zaključke v blagu Narodne banke): Newyork 4-736 (0-437), Curij 2-040 (1-998), Praga 1-747 (0-608), Trst 1-399 (0-028), London 1-217 (0-610), Dunaj 0-978 (0-270), Pariz 0-713 (0-066), Berlin 0-130 (0) in slednjič Bruselj 0-038 (0) ter Stockholm 0-052 (0).

V devizni tečajnici prejšnjega tedna je omeniti predvsem občutni padec Amsterdama, ker je od ponedeljka (28. septembra 2251-78 — 2258-62) na sredo (2243-53 — 2250-37) zelo oslabil in šele na petek (2262-78 — 2269-62) svoj tečaj zopet okrepil nalik Italiji, ki je od 28. (287-77—288-67) na 29. (273-52—276-52) septembra t. l. utrpela najtežji tečajni padec v poslednjih tednih ter je odslej svoj tečaj učvrščevala tja do petka, ko je dosegla višino 283-02—289-02. Prav tako močno je slabela deviza Dunaj, ki je od 28. m. m. (789-77—792-17) na sredo (777-87—801-87) utrpela padec za celih 12 točk in dosegla v četrtek svoj dosedanji najnižji tečaj 725-06 za denar ter 749-06 za blago. Od petka (2. t. m.) dalje Dunaj ne beleži več na naši borzi. Z 29. septembrom je začel ponovno beležiti London in sicer ob zelo spremenjenem tečaju 210-76 (denar) 218-26 (blago). Notice Londona od srede dalje so bile: 213-51—221-01, 216-27—223-77, 219-02—226-52.

Izmed ostalih deviz sta Bruselj in Curij notirala na prvem in zadnjem borznem sestanku pretečenega tedna ob nespremenjenih tečajih, med tem ko so vse ostale na tukajšnji borzi notirane devize beležile s stalno padajočo tendenco, tako predvsem Newyork, Pariz in Praga, a Berlin in Budimpešta sploh nista beležila.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendencja nestalna.

V minulem tednu je efektno tržišče nekoliko bolj oživel ter so bili 25. m. m. perfekturirani večji zaključki v drž. renti za vojno škodo (305-—) ter v 7% Blairu po tečaju 58-—. Istega dne je bil nujen 8% Blair po 67-—, povpraševanje po delnicah Ljubljanske kreditne banke je od ponedeljka dalje zabeleženo z Din 115-—, med tem ko so vsi ostali na tukajšnji borzi notirani efekti beležili skozi ves pretečeni teden ob nespremenjenih tečajih. Notice Blaira na ostale borzne dneve so bile (od 29. m. m. do 2. t. m.) naslednje: za 8% Blair 66-—, 63-—, 62-— in 60-—, za 7% Blair 58-—, 57-—, 55-— in slednjič 53-—. 30. m. m. je bil tudi večji zaključek v drž. renti

nim dnevnim prometom od preko šest milijonov dinarjev, medtem ko so ostali borzni dnevi zaključili s povprečnim dnevnim deviznim prometom od poldrugega do dveh milijonov dinarjev. Iz naslednje tabele (številke v oklepajih značijo blago Narodne banke)

za vojno škodo po 310 dinarjev, a Prva hrvatska štedionica od 1. oktobra dalje ne beleži več.

Lesno tržišče.

Tendencja mlačna.

Položaj na slovenskem lesnem trgu postaja od dne do dne bolj kritičen. Denarne težkoče v zadnjih dneh so to stanje še poostriale. Producent hoče prodati proti gotovini svoje lesne proizvode, četudi veliko pod ceno, samo da si pribavi likviden denar. Toda vse njegove žrtve nimajo uspeha, ker je kupec ravno tako v slabem denarnem položaju. Z ozirom na bližajočo zimo postaja položaj čim dalje bolj kočljiv. Kar se tiče samega trgovanja posameznih vrst lesa, je bukovina parjena in neparjena, obrobljena in neobrobljena, posebno pa testoni še najbolj v povpraševanju. — Drva so v zadnjem času vsled trenutno vladajočih neprilik nekoliko zaostala, to pa predvsem radi tega, ker so bila do sedaj prodana v italijanski liri. Na manjši odjem vpliva pa v dobršni meri tudi lepo vreme. V jelovini je povpraševanje za deske, namenjene za Sredozemsko morje, ter je radi tega v produkciji sploh opažati, da se je začelo izdelovati blago po želji kupca, kar je zelo razveseljivo dejstvo. Tudi v tramih je produkcija glede kvalitete odnosno izdelave veliko na bolje napredovala, glede množine pa je zaostala, kar bo pa zopet spomladi zelo povoljno vplivalo na ceno. — Splošno je opažati, da je več industrij prenehalo z obratom ter je bodočnost negotova. Centralna organizacija proizvodnje in prodaja bi bila v dosedanji dobi edina rešitev.

Povpraševanja:

Rezana jelovina v fiksnih merah: 10 m³ 4-50 m × 17 cm × 24 mm, 1 m³ 4-00 m × 30 cm × 58 mm, 1 m³ 4-00 m × 30 cm × 48 mm, 4 m³ 4-30 m × 30 cm × 43 mm, 1 m³ 5-50 × 38 cm × 58 mm, 5 m³ 4-00 m × 26 cm × 38 mm, 2 m³ 4-00 m × 26 cm × 18 mm, 5 m³ 4-00 m × 26 cm × 24 mm, 2 m³ 4-00 m × 26 cm × 28 mm, 2 m³ 4-00 m × 26 cm × 33 mm; I., II., III. kvalitete, paralelno, glave ravne. — Kompletirani z morali: 25 m³ I., II., III., 4 m, 78/78 mm. — Franko podbrod Sušak postavljen z 2% skonte!

Bukova metlišča neobdelana 1-10 m dolžine. Franko meja. 27/27 mm.

Orehovina samo I., II. kvalitete, navesti dimenzije. Franko meja Postojna.

Rezan javor z navedbo dolžine, debelina 52 mm, od 18 cm naprej, bel javor, suh. — Franko meja Špilje.

Bukovi hlodi, 1-40 m dolžine, premer največ 35 cm, prima kvalitete, brez grč, ravni, 2 vagona. Franko Postojna tranzit.

Hrastove frize. Cena franko vagon nakladalna postaja.

1 vagon božičnih drevesc. Označiti dolžino in koliko komadov gre v eden vagon. — Ponudbe franko vagon nakladalna postaja.

Lipovi plohi, I. in II. kvalitete, lepe širine, z malimi grčami iz prvega ali drugega hloda 50/60/70/80 mm, od 25 cm naprej. — Franko meja Postojna tranzit.

Bukove doge: 20 mm debeline, 90 cm dolžine; 15 mm debeline, 105 cm dolžine. — Franko meja Postojna tranzit!

Tečaj 7. oktobra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2257-28	2264-12
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	783-96	786-32
Budimpešta 100 penz6	—	—
Curij 100 fr.	1098-45	1101-75
Dunaj 100 šilingov	—	—
London 1 funt	216-27	223-77
Newyork 100 dolarjev	5591-01	5608-01
Pariz 100 fr.	220-79	221-45
Praga 100 kron	165-86	166-36
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	283-02	289-02

Vpisale so se nastopne firme: Sedež: Jurški vrh št. 6. Besedilo: Hlade Franc. Obratni predmet: trgovina s sadjem na debelo.

Imetnik: Hlade Franc, posestnik na Jurškem vrhu št. 6.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, dne 17. septembra 1931. Firm. 818/31 — Rg. A III. 194/31.

Sedež: Ljubljana. Besedilo: »Dalmacija — veletrgovina z vinom, družba z o. z.«

Obratni predmet: Veletrgovina z dalmatinskimi in drugim vinom ter alkoholnimi pijačami na drobno in debelo. Družbena pogodba z dne 25. septembra 1931. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Visokost osnovne glavnice: 25.000 Din Na to vplačani zneski v gotovini: 25.000 dinarjev.

Poslovodja: Skarpa Viktor, bančni ravnatelj v Ljubljani, Bleiweisova c. 20. Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 26. septembra 1931. Firm. 866/31 — Rg. C V 12/1.

Sedež: Ljubljana. Besedilo: Inženieur architekt Fatur-Kos-Platner, družba z o. z.

Obratni predmet: Naprava načrtov za vse nadzemne stavbe, vodstvo in nadzorstvo takih stavb, izdelava osnov in načrtov iz stroke arhitekture tako interijerja kakor eksterijerja. Prevzemanje zastopstva za vsa stavbena gradiva in posamezne stavbene dele in ateliješke in pisarniške potrebščine in stroje.

Poslovodje: ing. arch. Fatur Dragotin v Ljubljani, Stritarjeva ul. 7, ing. arch. Kos Miroslav v Ljubljani, Židovska ulica 5, ing. arch. Platner Jože v Ljubljani, Šubičeva ulica 3.

Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 5. septembra 1931. Firm. 805. — Rg. C V 10/1.

Sedež: Ljubljana. Besedilo: Špedicija Turk.

Obratni predmet: prevažanje blaga in vsakovrstnih premičnin s tovornimi vozili, bodisi na motorni pogon ali s konjsko vprego in izvrševanje vseh kakršnihkoli špedicijskih poslov.

Imetnik: Turk Ljudmila roj. Mlakar v Ljubljani, Komenskega ulica št. 17. Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 5. septembra 1931. Firm. 795/31 — Rg. A VII 69/1.

Sedež: Maribor. Besedilo: Inž. Ferluga Ivan.

Obratni predmet: stavbeno podjetje. Imetnik: inž. Ferluga Ivan v Mariboru, Wildenrajnerjeva ulica št. 15. Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 17. septembra 1931. Firm. 821/31 — Rg. A III. 191/1.

Sedež: Maribor. Besedilo: »Morava«, lastnik Thalmann Kurt.

Obratni predmet: trgovina z industrijskimi potrebščinami.

Imetnik: Thalmann Kurt, trgovec v Mariboru, Krekova ulica št. 18. Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, dne 24. septembra 1931. Firm. 845/31 — Rg. A III. 196/1.

Sedež: Murska Sobota. Besedilo: Cvetič Janez in drug.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom in izdelovalnica perila. Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, dne 17. septembra 1931. Firm. 749/31 — Rg. A III 192/1.

Sedež: Pobrežje pri Mariboru. Besedilo: Cerinšek Alojz.

Obratni predmet: trgovina z deželniimi pridelki in sadjem ter izvoz. Imetnik: Cerinšek Alojz, trgovec z deželniimi pridelki v Pobrežju pri Mariboru, Cesta na Brezje št. 12. Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 17. septembra 1931. Firm. 819/31 — Rg. A III. 195/1.

Sedež: Rogaška Slatina.

Besedilo: Čoh Štefan.

Obratni predmet: trgovina z deželni-
mi pridelki.Imetnik: Čoh Štefan, trgovec v Roga-
ški Slatini.Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju,
odd. I., dne 17. septembra 1931.

Firm. 472/31 — Rg. A.

*

Sedež: Ziberci srez Ljutomer.

Besedilo: Semlitsch Anton.

Obratni predmet: trgovina z mešanim
blagom.Imetnik: Semlitsch Anton, trgovec v
Zibercih št. 45.Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,
dne 17. septembra 1931.

Firm. 817/31 — Rg. A III. 193/31.

Vpisale so se izpremembe in
dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Celje, Pred grofijo št. 9.

Besedilo: Atomotor, delavnica in ga-
raža, Šulgaj & Šolman.Besedilo firme se odslej glasi: »Avto-
motor«, delavnica in garaža, V. Šulgaj,
Celje.Izstopil je javni družabnik Šolman
Franc.Besedilo firme podpisuje odslej imet-
nik firme Šulgaj Vilko sam.Okrožno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 9. septembra 1931.

Firm. 461/31 — Rg. A III 69/3.

*

Sedež: Dolnja Lendava.

Besedilo: Tovarna dežnikov d. d.,
Dolnja Lendava.Po sklepu izrednega občnega zboru z
dne 20. novembra 1930, odobrenem po
kr. banski upravi Dravske banovine z
odlokom z dne 23. februarja 1931 pod
VIII No. 1061/1, se je zvišala delniška
glavnica in znaša sedaj 1.000.000 Din,
razdeljena na 10.000 komadov polno
plačanih, na ime se glasečih dvojnih
delnic v nominalni vrednosti 100 Din.Izpremenili so se po sklepu izrednega
občnega zboru z dne 11. aprila 1931
§§ 6, 7 in 8 družbenih pravil.Ta izprememba je odobrena po kr.
banski upravi Dravske banovine z od-
lokom z dne 18. julija 1931, Br. VIII
No. 1061/3.Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,
dne 3. septembra 1931.

Firm. 770/31 — Rg. B II 9/13.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Jugopromet«, prevažanje z
avtomobili, družba z o. z.Glasom izpremembe družabne po-
godbe z dne 12. septembra 1931, redno
število 157, prist. vpis. štev. 1560, se je
zvišala osnovna glavnica od 10.000 Din
za 240.000 Din na 250.000.Na to vplačani zneski v gotovini
250.000 Din.Izpremenili sta se točki »Petič« in
»Sedmič« družabne pogodbe z dne 8. fe-
bruarja 1930.Izbriše se poslovodja Wiesbauer Ivan
vsled odpoklica.Dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 19. septembra 1931.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Ljubljanska luščilnica riža,
družba z o. z.Na občnem zboru dne 19. septembra
1931 se je izpremenil § 2. družabne po-
godbe.

Firma družbe odslej:

Luščilnica riža, družba z o. z. ali srbo-
hrvatsko: Luštonica pirinča, društvo
sa o. j.Zaznamuje se ustanovitev podružnice
v Beogradu pod enako firmo z dostav-
kom podružnica odnosno filiala u Beo-
gradu.Deželno kot trg. sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 26. septembra 1931.

Firm. 864 — Rg. C IV. 89/4.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Romanca Škof, »Jugoepta«,
tovarna pletenin, komanditna družba.Vstopil je v družbo kot nov družab-
nik Škof Franc, trgovec v Mariboru,
Krčevina.Pravico družbo zastopati in firmo
podpisovati imata odslej družabnika
Škof Romanca in Škof Franc, vsak sa-
mostojno.Podpis firme se vrši na ta način, da
pristavi eden izmed družabnikov pod
s štampiljko odtisnjeno besedilo tvrdke
svoj lastnorčni podpis.Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,
dne 24. septembra 1931.

Firm. 833/31 — Rg. A III. 171/3.

Depresija v Ameriki.

Simon Lehr piše iz Newyorka:

Spodbudljivi vpliv Hooverjevega mo-
ratorija na gospodarski promet v U. S.
A. ni dolgo trajal in je kmalu zopet
nastopilo nazadovanje. Nemška kriza je
na ameriško gospodarsko življenje zelo
vplivala, kajti Nemčija je kot nakupo-
valka ameriškega blaga na tretjem me-
stu. Po dveh letih depresije se kopičijo
problemi, ki se protivijo povratku k
normalnemu svetovnemu gospodarstvu.
Vobče gospodarski položaj v U. S. A. ni
posebno ugoden. Železni in jekleni in-
dustriji se ne godi tako dobro kot prej.
Glavne industrijske panoge — jeklo,
avtomobili in gradbe — so glede zapa-
slenosti nadalje padle; ena najvažnej-
ših njih nalog meri sedaj na to, da se
s prihranki stroškov in z učinkovite-
šim načinom produkcije zvišajo dohod-
ki in se na ta način doseže gospodars-
ko ravnovesje. Jeklena industrija me-
ri sedaj na produkcijo, ki zadovolji mi-
nimalne potrebe prebivalstva. Gradbe-
na industrija je v prvi letošnji polovici
zaostala za isto lansko dobo za 31,4%,
v tretjem četrtletju bo pa ta zaostanek
kvečjemu 20-odstoten. Avtomobilna in-
dustrija, ki zaposluje v Ameriki več
milijonov ljudi, je svojo produkcijo na-
dalje skrčila in izkazujejo zadnji me-
seci večji padec kot prejšnji. Tudi cene
surovin so bistveno padle, potem ko so
se bile za časa Hooverjevega moratori-
ja nekoliko okrepile.Nered, v kateri je zašla svetovna tr-
govina, je ena glavnih ovir za dvig v
cenah blaga. Države dolžnikov so pri-
morane, da manj kupujejo in več pro-
dajajo, če hočejo doseči ugodne trgov-ske bilance in iz zaključka plačevati
svoje dolgove; to se pravi, da morajo
za svoje odvišno blago iskati prodajnih
trgov. Reševanje tega problema dovaja
pogosto do kolizij, do protekionističnih
zaščitnih odredb in do otežkočenja ne-
motnega razvoja svetovnega gospodar-
skega prometa. Slednjič trpijo v takih
razmerah vse dežele, tudi take kot so
Zedinjene države, ki so mislile, da so
splošni svetovni gospodarski krizi ne-
dosegljive. To se kaže v njih zunanji
trgovini, ki od početka depresije dalje
neprestano pada. V juniju n. pr. je bil
eksport Zedinjenih držav najmanjši od
septembra 1914 naprej in za 36 odstot-
kov manjši kot v lanskem juniju.Seveda vplivajo te neugodne razme-
re tudi na železnice, ki v nasprotju z
drugimi podjetji v časih gospodarskega
razmaha ne morejo nakopičiti večjih
prihrankov; zato je njih zmožnost za
uspešno borbo proti neugodnemu po-
ložaju omejena. Ena pot za doseg več-
jih dohodkov je zvišanje blagovne voz-
nine, ki se pa brez dovoljenja Intersta-
te Commerce-komisije ne da izvesti in
ki naj se v časih depresije izbere glede
ovirajočega vpliva na trgovino in pro-
met le v najskrajnejših slučajih. Želez-
nice zahtevajo 15-odstotno zvišanje blagov-
nih voznin in se sedaj omenjena komi-
sija peča s proučevanjem tega vpraša-
nja. Druga pot za doseg prihrankov
bi bila redukcija mezd, za kar so pa
potrebna dolgotrajna pogajanja in raz-
sodišča, kar se sedaj ne smatra za pri-
kladno. Železnice so se zatekle k zni-
žanju števila osebja, k omejitvi pri no-
vih nabavah in k neizvedbi vsega do-
ločenega programa, ki zahteva večje iz-
datke. Po poročilih 171 v razred I. spa-
dajočih železnic so padli dohodki v prvi
letošnji polovici napram prvi lanski po-
lovici za 36,8%, obratni stroški v isti
dobi pa za 17,2%. Z zgubo je delalo tu-
di 41 manjših železnic. Seveda vse to
na delnice in bonde železnic slabo vpli-
va. Pri električnih železnicah so raz-
mere še bolj neugodne; one so imele
tudi v gospodarsko ugodnejših časih ko-
maj znaten dobiček.Zelo so padle cene surovega petro-
leja, manj zaradi kupcijske depresije
kot zaradi neomejene produkcije in
preplavljenja trga. Merodajni producen-
ti se trudijo že tri leta, da bi bila pro-
dukcija omejena na gotovo količino in
bi bila tako zajamčena dobra rentabil-
nost. To prizadevanje je imelo uspeh
in je padla dnevna produkcija v drugi
polovici preteklega leta od 2.600.000
barrelv na 2.100.000. A petrolejska na-
hajališča v Texasu so vse te dogovore
uničila in so od letošnjega marca dalje
producirala na dan namesto 10.000
barrelv nad 500.000 barrelv. Dočim
je bila cena petroleja leta 1921 še 3,50
dolarja in lani 1,23 dolarja, je padla
nato na globino, da so bili kriti komaj
produkcijski stroški. Petrolejska naha-
jališča v vzhodnem Texasu so največja,
kar jih je bilo odkritih. Sedaj izkorišča-
jo 1200 virov in mislijo s pričetkom pri-
hodnjega leta otvoriti nadaljnjih 5000;
problem Texasa povzroča petrolejski
industriji velike skrbi. Murray, guver-
ner Oklahome, je posegel celo po pri-
silnih odredbah in je dal zapreti 3000
petrolejskih virov, da doseže za 1 bar-rel (1,51 hl) vsaj prodajno ceno 1 do-
larja. — Poročali smo pa v predzadnjih
dneh, da imajo restriksijske odredbe
sedaj uspeh in da se je pričela cena su-
rovega petroleja in bencina zopet dvi-
gati. Op. ur.Glede na majhno poslovno delovanje
in na neprestano padanje cen surovin
je razumljivo, da je čisti dobiček, izra-
žen tudi v dividendah, pri večini družb
letos znatno nižji kot je bil lani. — O
tem primerjaj poseben člančič. Op. ur.
— Seveda se pozna to v tečajih na
borzi in vobče v slabem borznem pro-
metu, ki je tako majhen kot ni bil še
nikoli. Newyorška borza si večkrat za-
časno opomore, če se pojavijo navidež-
na znamenja zboljšanja splošnega polo-
žaja, a nato pade nazaj v tem globljo
letargijo. Drastično skrčenje dividen-
de pri United States Steel Corp. od 7
na 4 dolarje je dovedlo delnice te druž-
be na najnižji doseganji tečaj, globoko
pod pari. Stabilnost denarnega trga pa
ni bila v U. S. A. nikakor motena,
obrestna mera je slej ko prej najnižja
med vsemi centralnimi bankami, in ni-
so v zadnjem času v inozemstvu izve-
dena drastična zvišanja bančnih obre-
sti nanjo nič vplivala. V obtoku se na-
hajajočega denarja je bilo na koncu
julija za 383 milj. dol. več kot na kon-
cu lanskega julija, kar je precej tudi
posledica mnogih bančnih bankrotov, ki
občinstvo ustrašijo, da vzame denar iz
prometa. V juniju n. pr. je propadlo
166 bank, za 102 več kot v aprilu in za
77 več kot v maju; nato se je padanje
malo ustavilo, a tretji teden avgusta
beleži zopet 34 bančnih polomov.

Trzna poročila

TRG JAJEC.

Zadruga za eksport jajec v Št. Juriju
ob juž. železnici poroča: Dogodki v An-
gliji so neugodno vplivali tudi na trgo-
vino z jajci. Ne samo, da je nekoliko
padla valuta Italije, naše glavne odje-
malke, temveč se je poleg tega obrnil
eksport jajec iz severnih držav, ki je
bil usmerjen doslej v prvi vrsti v An-
glij, sedaj v Nemčijo in v Švicar-
sko in je s tem ta dva trga oslabil. Zato se je
moralo cena jajec precej znižati, a se pri-
čakuje še ta teden živahno povpraše-
vanje. Če se bo tečaj lire stabiliziral,
ni izključeno, da bodo cene poskočile.

MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO.

Prignanih je bilo 7 konjev, 9 bikov,
65 volov, 231 krav in 4 teleta; skupaj
316 komadov.Povprečne cene za različne živalske
vrste na sejmu dne 29. septembra 1931.
so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive
teže Din 4,25—6,75, poldebili voli 3,50
do 5,50, plemenski voli 2,75—4,—, biki
za klanje 3—4,50, klavne krave debele
2,75—3,75, plemenske krave 2,75—3,
krave za klobasarje 1,50—2,50, mlada
živina 3,50—6.—. Prodanih je bilo 219
komadov, od teh za izvoz v Italijo 24.
— Mesne cene: Volovsko meso I.
vrste 1 kg Din 14—16, II. vrste 10—12,
meso od bikov, krav, telic 6—8, telečje
meso I. vrste 18—24, II. vrste 10—12,
svinjsko meso sveže 12—25.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlekih dišav in ružninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Brzjavici: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe. Ljubljana Zaloga spirita,
raznegaiganja in
velepražarna kava. Dunajska cesta 33 konjaka,
Mlini za dišava. Mineralne vode.

Točna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

KVERTA Ljubljana

Križovska 2 Vojdovski pot 1

TVORNIKA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJANajnovije
dvokolo z
motorčkom,
1 1/2, K. S., dvo-
kolesa, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički
in posamezni
deli najceneje

Ceniki franco

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur